

**КОНСПЕКТ ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ
ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ**

2.1. ФИЛОЛОГИЯ (СЕМИТСКО-ХАМИТСКИ ЕЗИЦИ - АРАБСКО ЕЗИКОЗНАНИЕ)

1. Фонемна система. Съгласни, гласни и полугласни. Особенности на консонантната система. Особенности на вокалната система.
2. Фонетични промени. Комбинаторни фонетични промени – асимилация, дисимилация, междусловна асимилация.
3. Особенности на сричката. Видове срички: според позицията на гласната, според квантитета на гласната, според качеството удареност/неудареност. Структура на сричката в КАЕ.
4. Арабско писмо. Отношения между графема и фонема. Транскрипция: фонематична, фонетична и практическа. Транслитерация.
5. Речников фонд на книжовния арабски език. Основни етапи във формирането на речниковия фонд. Класически лексеми и неологизми. Диалектна и книжовна лексика. Регионална книжовна лексика. Терминологична лексика. Заемки в книжовния арабски език.
6. Лексикална семантика: денотативно обусловени типове лексикални значения, сигнификативно обусловени типове лексикални значения, структурно обусловени типове лексикални значения (полисемия, омонимия, синонимия).
7. Семантично обусловени словосъчетания: идиоматични и фразеологични словосъчетания. Граматическа характеристика на устойчивите словосъчетания.
8. Морфоструктура на арабската дума. Коренни и афиксални морфема. Видове корени в зависимост от броя на коренните фонема. Видове корени в зависимост от характера на коренните морфема. Видове афикси – префикси, инфикси, постфикси, конфикси, трансфикси. Основа на думата. Типове основи – кратки и разширени, именни и глаголни.
9. Имена и местоимения: семантико-граматични класове (собствени и нарицателни, конкретни и абстрактни, единични и събирателни съществителни имена; качествени и относителни прилагателни имена; редни и бройни, цели и дробни числителни имена; наречия за място, време, начин; лични и показателни местоимения); образуване.
10. Имена и местоимения: граматични категории (род, число, падеж, определеност/неопределеност)
11. Глагол: семантико-граматични класове (преходни и непреходни, възвратни и невъзвратни, лични и безлични, пълнозначни и непълнозначни); образуване.
12. Глагол: граматични категории (лице, род, число, залог, наклонение, време)
13. Словосъчетание: синтактични характеристики на именните словосъчетания (съществително + прилагателно име, съществително + числително име, съществително + съществително име, прилагателно име + наречие); синтактични характеристики на глаголните словосъчетания (глагол + наречие; глагол + глагол);
14. Просто изречение: предикативно ядро; изречения с именен предикат – семантични и формални характеристики на функционалните компоненти;

изречения с глаголен предикат - семантични и формални характеристики на функционалните компоненти.

15. Просто изречение: активни и пасивни изречения; утвърдителни и отрицателни изречения; съобщителни, въпросителни, заповедни, подбудителни и възклицателни изречения.
16. Сложно изречение. Съчинителна и подчинителна връзка между съставните прости изречения. Видове съчинителни връзки (съединителна, присъединителна, съпоставителна, противопоставителна).
17. Видове подчинени изречения: подложни, допълнителни, определителни, обстоятелствени (за време, за начин, за причина, за отстъпка, за условие, за следствие).
18. Текст: семантична и прагматична свързаност и организация; средства за сигнализиране на текстовата свързаност (словоред, конективи, проформи).
19. Типология на текста – разказващи, описващи и аргументативни текстове.
20. Типология на текста – художествени, публицистични, научни, официално-делови текстове

БИБЛИОГРАФИЯ

Абдул Рауф (2006) Hussein Abdul-Raof, *Arabic Rhetoric: a Pragmatic Analysis*. London and New York: Routledge

Басюни (2010) Reem Bassyouni (ed). *Arabic and the Media: Linguistic Analyses and Applications*. Leiden, Boston: Brill

Белкин В. (1975) *Арабская лексикология*, Москва.

Белова, А. Г. (1991) Морфемы в семитских языках /на материале арабского/. – В: Морфема и проблемы типологии. Москва.

Блох (1986), A. Bloch, *Studies in Arabic Syntax and Semantics*, Wiesbaden: Harrassowitz

Габучян, Г. М. (1972) *Теория артикля и проблемы арабского синтаксиса*. Москва.

Гранде, Б. М. (1963) *Курс арабской грамматики в сравнительно-исто-рическом освещении*. Москва.

Гъли (1997) Adrian Gully, „The discourse of Arabic Advertising“. In: *Journal of Islamic and Arabic Studies* 1 (1996-7)

Джонстън (1990): Barbara Johnstone, "Orality" and discourse structure in MSA", in: *Perspectives in Arabic Linguistics I*, Amst./ Phil.: Benjamins, 215-234

Дюлгеров (2008) Ivan Dyulgerov. On the Term 'Islam in its Original Context (in Arabic), *30 Years of Arabic and Islamic Studies in Bulgaria*, University Press St. Kliment Ohridski: Sofia, 2008, p. (11-26), p. 20-26.

Лебедев, В. В. (1989) *Отрицательные предложения и вопросы арабского синтаксиса*. Москва.

Паркинсън (1981), D. Parkinson, "VSO to SVO in Modern Standard Arabic: A study in diglossia syntax", In: *Al-'Arabiyya* 14 (1981), pp. 24-37

Пашова, Ц. (2003) "The VS-SV Alternation in Modern Standard Arabic from a textual perspective". In: *Zeitschrift für arabische Linguistik* 42 (2003), pp. 7-40.

Пашова, Ц. (2003) "The Functions of the Particle *Inna* in Arabic Expository Discourse." В: *Арабистика и ислямознание II. Студии по случай 60-годишнината на доц. д.ф.н. Пенка Самсарева*. София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", с. 126-142.

Пашова, Ц. (2008) „The Functions of the Arabic Connective *fa* in Written Discourse”. В: *30 years of Arabic and Islamic Studies in Bulgaria*. Sofia: St. Kliment Ohridsky University Press. Pp. 97-126

Пашова, Ц. (2011) „Arabic connectives marking the antecedent as a cause: a feature based account”. В: *A Festschrift for Nadya Anghelescu*. Bucuresti: Editura Universitatii din Bucuresti. Pp. 366-380

Рыбалкин В. (1990) *Арабская лексикографическая традиция*. Киев.

Самсарева, П. (1985) „Към въпроса за класификацията на изреченията на именни и глаголни в съвременния арабски литературен език“. В: *Юбилейна научна сесия на ФКНФ*, София.

Самсарева, П. (1994) *Основни въпроси на учението за класовете думи в арабския език в светлината на традиционната арабска граматическа теория*. В: *Годишник на СУ, ФКНФ*, кн. 1, т. 85. София.

Самсарева, П. (2001) *Глаголното словообразуване в съвременния арабски книжовен език*. София.

Самсарева, П. (1989) „Сложно съставно с подчинено определително изречение в българския и арабския език /структурно-типологическа съпоставка/“. –В: *Втори международен конгрес по българистика. Сравнително и съпоставително езикознание*. София, 1989.

Уотсън (2002) J. C. E. Watson. *The Phonology and Morphology of Arabic*. Oxford University Press.

Фахри (1995): Ahmad Fakhri, "Topic Continuity in Arabic Narrative Discourse", in: *Perspectives on Arabic Linguistics VII*, Amst./ Phil.: Benjamins, 141-156

Фахри (2004): Ahmad Fakhri, Rhetorical properties of Arabic research article introductions. *J. of Pragmatics* 36/6: 1119-1138.

Халил (2000) Esam Khalil, *Grounding in English and Arabic News Discourse*. Amsterdam: Benjamins.

Хейуд (1965) J. Haywood. *Arabic lexicography, its place and its history in the general history of lexicography*. Leiden-Brill.

Хоулс: С. Holes (1995) *Modern Arabic – Structures, Functions and Varieties*. Longman: London and New York.

Храковский, В. С. (1973) *Очерки по общему и арабскому синтаксису*. Москва.

Изпитът включва писмена и устна част. На писмения изпит от кандидата се очаква в рамките на 90 минути да даде резюмиращ отговор на един въпрос от конспекта. Устният изпит се състои в събеседване върху писмения отговор на въпрос, както и върху други въпроси от конспекта.